

Saksbehandlar: Svein Hågård, Fylkesrådmannen
Sak nr.: 16/1407-6

Revidering av delegerings- og innstillingsreglementet

[::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓](#)

Fylkesrådmannen rår hovudutvalet til å gje slik tilråding:

Hovudutvalet rår fylkesutvalet til å gje slik tilråding:

Fylkesutvalet rår fylkestinget til å gjere slikt vedtak:

Fylkestinget vedtek delegerings- og innstillingsreglementet i samsvar med vedlegget.

[::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑](#)

[... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓](#)

Vedlegg:

Utkast til nytt delegerings- og innstillingsreglement

Andre dokument som ikkje ligg ved:

SAKSFRAMSTILLING

1. Samandrag

Saka gjeld for det første kva for avgjerdsmynde fylkestinget skal delegerer til dei andre folkevalde organa i fylkeskommunen og til administrasjonen.

Fylkestinget må for det andre ta stilling til korleis fylkeskommunen skal praktisere innstillingsinstituttet, dvs. om det skal vere innstilling (forslag til vedtak) i saker som vert handsama av dei folkevalde organa, og i tilfelle kven det er som skal stå for innstillinga.

2. Bakgrunn for saka

Fylkestinget skal innan 31. desember året etter at fylkestinget vart konstituert vedta reglement for delegering av avgjerdsmynde og for innstillingsrett, jf. kommunelova § 39 nr. 2. Føresegna stiller ikkje krav om at fylkestinget handsamar delegerings- og innstillingsspørsmålet i same reglement, men fylkesrådmannen meiner det er føremålstenleg å gjere det på denne måten.

Kommunelova § 39 nr. 2 er ei minimumsføresegn i den forstand at ho stiller krav om at fylkestinget handsamar og vedtek delegerings- og innstillingsreglement minst éin gong kvar valperiode. Fylkestinget står såleis fritt til både å endre sjølve reglementet og til å gjere vedtak om delegering i enkeltsaker etter at ein har gjort vedtak i denne saka.

Det gjeldande delegerings- og innstillingsreglementet vart vedteke av fylkestinget i oktober 2012 (FT-sak 43/12).

3. Generelt om reglementet

All avgjerdsmynde i ein fylkeskommune er forankra i fylkestinget, jf. kommunelova § 6. Nokre sentrale vedtak kan berre gjerast av fylkestinget sjølv, men dei fleste avgjerder kan fylkestinget delegerere til andre. I praksis må mange avgjerder delegerast til fylkesrådmannen for at fylkes-kommunen skal kunne vere operativ og effektiv.

Systemet i delegerings- og innstillingsreglementet er at fylkestinget delegerer noko mynde til fylkesutvalet eller hovudutvala og noko mynde til fylkesrådmannen innanfor rammene av kommunelova § 23 nr. 4. Fylkestinget har såleis høve til å delegerere avgjerdsmynde til fylkesrådmannen i enkeltsaker eller i sakstyper «som ikke er av prinsipiell betydning». Om det sistnemnde omgrepet er det uttalt følgjande i førearbeida til kommunelova (Ot. prp. nr. 42 (1991-92)):

«Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, og ut fra ... fylkeskommunenes størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktigste skjønsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses avklart gjennom politiske vedtak, instruksjer eller tidligere praksis.»

Fylkesutvalet og hovudutvala har høve til å vidaredelegere sitt mynde til andre folkevalde organ og til fylkesrådmannen dersom ikkje anna er bestemt. Fylkesrådmannen har på sin side som hovudregel høve til - og behov for - å vidaredelegere sitt mynde nedover i administrasjonen. Dette vil eg gjere etter at fylkestinget har vedteke dette reglementet.

4. Dei einskilde kapitla i reglementet

Dei føreslegne endringane i det vedlagte reglementet er skrivne med raud skrift. Fylkesrådmannen kommenterer her berre dei føreslegne realitetsendringane. Språklege endringsframlegg vert ikkje kommentert.

Kap. 3.7 Veglova

Såkalla «vegnormalar» har heimel i veglova § 13 og inneheld krav til m.a. planlegging og bygging av vegar og gater på det offentlege vegnettet. Statens vegvesen kan fråvike krava til vegnormalar for riksvegar, medan fylkeskommunane kan fråvike krava for fylkesvegnettet. I Sogn og Fjordane fylkeskommune ligg i dag dette myndet til fylkestinget.

Vegnormalane har to nivå av krav, «skal»-krav og «bør»-krav, samt tilrådingar («kan»-krav). Når det gjeld riksvegar, vert fråvik av «skal»-krava handtert av Vegdirektoratet, medan regionvegkontora kan fråvike «bør»-krava og «kan»-krava.

Eg gjer framlegg om at fylkeskommunen handterer vegnormalane for fylkesvegnettet på ein liknande måte. Fylkesutvalet bør såleis få mynde til å fråvike «skal»-krava og fylkesrådmannen bør få fullmakt til å fråvike «bør»-krava og «kan»-krava. Eg vil i tilfelle vidaredelegere fylkesrådmannen sitt mynde til fylkesdirektøren for samferdsle, med høve til vidaredelegering til regionvegsjefen.

Kap. 3.8 Kulturminnelova

I medhald av Riksantikvaren sine retningsliner for gjennomføring av fredingssaker etter §§ 15 og 19 er det fylkeskommunane og Riksantikvaren sjølv som har mynde til å varsle om oppstart av fredingssaker. Det bør klargjerast i reglementet at myndet til å varsle om oppstart for fylkeskommunen sitt vedkomande, ligg hjå fylkesrådmannen.

Kap. 3.15 Folkebiblioteklova

Lovendringar gjer det naudsynt å endre reglementet på dette punktet. Fleire av føresegnene som er omtala i det gjeldande reglementet er oppheva. Fylkesrådmannen legg til grunn at myndet til å

inngå avtalar om felles bibliotekdrift og lånesamarbeid med kommunane, framleis bør liggje hjå hovudutvalet som har ansvaret for kultursakene.

Kap. 3.20 Opplæringslova

Fylkeskommunen sitt ansvar for å gjere vedtak om teiknspråkopplæring (§ 3-9), punktskrift-opplæring (§ 3-10) og særskild språkopplæring (§ 3-12) er ikkje omtala i det gjeldande reglementet. Fylkestinget bør delegere myndet til å gjere slike vedtak til fylkesrådmannen.

I dagens reglement er fylkeskommunen si plikt til å syte for grunnskuleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og vidaregåande opplæring for born og unge i barneverninstitusjonar (§ 13-2), delegert til hovudutvalet for opplæring. Fylkeskommunen si plikt til å syte for tilsvarande opplæring/hjelp for pasientar i helseinstitusjonar (§ 13-3a), er ikkje nemnd. Fylkesrådmannen føreslår å slå dei to føresegnene saman og at fylkesrådmannen får mynde til å følgje opp fylkeskommunen sine plikter på desse områda.

Fylkeskommunen si plikt til å syte for grunnskuleopplæring og vidaregåande opplæring for innsette i fengsel (§ 13-2a) er ikkje omtala i det gjeldande reglementet. Eg føreslår at fylkesrådmannen får mynde til å ivareta denne plikta.

Kap. 3.24 Yrkestransportlova

I medhald av det gjeldande reglementet har fylkesrådmannen mynde etter § 5 til å gi løyve til godstransport med motorvogn. Frå 2015 har det vore Statens vegvesen som gir slike løyve. Den aktuelle føresegna (§ 5) er difor fjerna frå utkastet til nytt reglement.

Kap. 3.31 Straffelova

Etter den nye straffelova, som vart iverksett i 2015, er det ikkje lenger eit vilkår for å innleie straffeforfølgning at den fornærma har sett fram krav om offentlig påtale. I utkastet til nytt reglement har eg difor fjerna passusen om at fylkesrådmannen har mynde til å krevje offentlig påtale.

Det bør elles presiserast i reglementet at fylkesrådmannen sitt mynde til å melde straffbare handlingar til politiet, ikkje berre omfattar lovbrøt som vert råka av den alminnelege straffelova, men også lovbrøt etter særlovgevinga. Dette gjeld t.d. brot på kulturminnelova og forureiningslova.

Kap. 3.36 Havressurslova

I medhald av forskrift om undervisningskvotar frå 2014, som har heimel i havressurslova, kan fylkeskommunen tildele skulekvotar og lærlingkvotar for å styrke den fiskerifaglege undervisninga og for å leggje til rette for rekruttering til fiskerinæringa. Det bør presiserast i reglementet at fylkeskommunen sitt mynde er delegert til fylkesrådmannen.

Kap 3.37 Plan- og bygningslova

- ✓ Til § 8-3: Regionale vassforvaltningsplanar følgjer nedbørs- og ikkje fylkesgrensene. Sogn og Fjordane har difor små areal i vassregionane Hordaland, Møre og Romsdal, Vest-Viken og Glomma¹. For å forenkle planprosessen i fylkeskommunen, bør myndet til å sende på høyring plandokument som gjeld areal i desse regionane som ligg i Sogn og Fjordane, delegerast til fylkesrådmannen. Myndet til å sende andre plandokument på høyring, bør framleis liggje til fylkesutvalet.
- ✓ Til § 11-1: Etter § 11-1 tredje ledd kan kommunane utarbeide kommunedelplanar for bestemte område, tema eller verksemdsområde. Døme på slike planar er plan for fysisk aktivitet, friluftsliv og folkehelse, kulturminneplanar og bibliotekplanar. I det gjeldande reglementet er det ikkje sagt noko om kven i fylkeskommunen som har fullmakt til å gi fråsegn til desse planane. Dette er ei type oppgåve som ofte har preg av rettleiing og bør difor delegerast til fylkesrådmannen.
- ✓ Fylkeskommunen sitt mynde til å gi fråsegn til tematiske forvaltningsplanar, som vedkjem kulturminne og kulturmiljø, er ikkje omtala i dagens reglement. Myndet bør liggje hjå hovudutvalet for næring og kultur.

¹ I FT-sakene 60 – 63/15 vedtok fylkestinget regionale planar for dei fire nemnde vassregionane.

Kap. 3.39 Tunnelsikkerhetsforskrifta for fylkesveg m.m.

Forskrifta, som har heimel i veglova, er frå 2014 og er såleis ikkje omhandla i det gjeldande reglementet. Forskrifta stiller krav til tunneleigarane til å førebyggje kritiske hendingar i tunnelar som kan setje menneskeliv, miljøet og tunnelanlegg i fare og til å syte for vern i tilfelle ulykker. Eg gjer framlegg om at fylkeskommunen sine oppgåver etter forskrifta vert delegert til fylkesrådmannen. Eg vil i tilfelle vidaredelegere oppgåvene til fylkesdirektøren for samferdsle med høve til vidaredelegering til regionvegsjefen.

Kap. 4.9 Statlege og andre tilskotsmidlar innafor kultursektoren

I dag har fylkesrådmannen mynde til å fordele spelemidlar og andre statlege tilskotsmidlar på kultursektoren når det gjeld tilskot på inntil kr 50 000. Hovudutvalet har fullmakt til å fordele beløp over kr 50 000. Myndet som er tildelt fylkesrådmannen vert sjeldan eller aldri brukt. Eg føreslår difor at myndet heretter fullt ut vert lagt til hovudutvalet for næring og kultur.

Fylkesrådmannen bør framleis ha fullmakt til å fordele fylkeskommunale tilskotsmidlar som er løyvde i årsbudsjettet.

Kap. 5 Innstillingsinstituttet

Med omgrepet «innstilling» siktar lovgivar til eit framlegg til vedtak som det folkevalde organet skal votere over.

I det gjeldande reglementet er ordninga at fylkesrådmannen (eller fylkesdirektøren) skal leggje fram ei innstilling, med mindre saka har ein slik karakter at dette ikkje er naturleg, t.d. i orienteringssaker og valsaker.

I saker som vert handsama av fleire folkevalde organ før vedtak vert gjort, skal fylkesrådmannen innstille til det organet, eller dei organa, som skal handsame saka først. Dette organet/dei organa legg så fram si innstilling til det overordna folkevalde organet.

Fylkesrådmannen føreslår at denne innarbeidde praksisen vert vidareført. Eit alternativ er å innføre ei ordning med politisk innstilling. Det mest nærliggjande er i tilfelle at fylkesordføraren – for fylkestinget og fylkesutvalet sitt vedkomande – og hovudutvalsleiarane – for hovudutvala sitt vedkomande – får rett eller plikt til å innstille i sakene som skal handsamast av desse organa. Dette er ei ordning som vil krevje langt meir ressursar av fylkesordføraren, hovudutvalsleiarane og apparatet rundt dei enn tilfellet er i dag. Ordninga vil også innebere at fylkesordføraren og hovudutvalsleiarane må tilkjenne eigne standpunkt tidlegare i prosessane. Dette kan hindre gode og opne politiske drøftingar, der alle syn kjem fram og alle partia deltek i reelle prosessar.

Eit anna alternativ er at det ikkje vert lagt fram noka innstilling i det heile. Fylkesrådmannen vurderer heller ikkje dette som ei betre løysing enn dagens ordning med administrativ innstilling.

5. Konklusjon/tilråding

Fylkesrådmannen tilrår at fylkestinget vedtek reglementet, slik det følgjer av vedlegget. Det vert i tilfelle sett i kraft straks.

[... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑](#)